

Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą w II kwartale 2020 r. (na podstawie wstępnych wyników badania modułowego BAEL)

15.12.2020 r.

38,4%

osób, które kiedykolwiek pracowały, miało w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie problemy zdrowotne związane z pracą

Występowanie dolegliwości zdrowotnych związanych z pracą odczuwanych w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie wskazało 10,5 mln spośród 27,3 mln osób, które kiedykolwiek pracowały.

W ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie wypadkowi przy pracy uległo 1,2% pracujących.

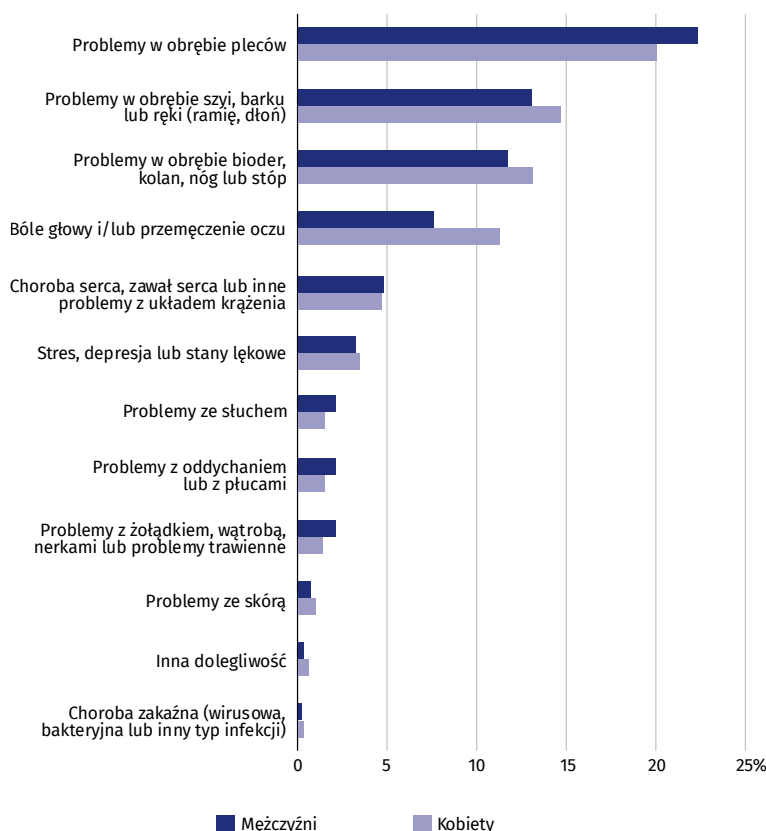
Spośród 16,3 mln pracujących w II kwartale 2020 r., 65,7% osób wskazało na występowanie w miejscu pracy czynników mających niekorzystny wpływ na zdrowie fizyczne, a 45,0% potwierdziło występowanie czynników mających niekorzystny wpływ na dobrostan psychiczny (respondenci mieli możliwość wskazania więcej niż jednego czynnika).

Dolegliwości zdrowotne związane z pracą osób, które kiedykolwiek pracowały

Badanie modułowe przeprowadzone w II kwartale 2020 r. pozwoliło zebrać informacje na temat dolegliwości zdrowotnych, które powstały lub pogłębiły się z powodu pracy zawodowej. Najczęściej były to problemy kostne, stawowe lub mięśniowe, odczuwane głównie w obrębie pleców. Tego typu dolegliwości wskazało 21,2% osób, które kiedykolwiek pracowały, przy czym dla 13,9% osób była to najpoważniejsza dolegliwość zdrowotna związana z pracą. Biorąc pod uwagę zawód wykonywany przez respondenta, występowanie dolegliwości zdrowotnych najczęściej potwierdzali rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (47,6% pracujących w tej grupie zawodowej).

Dolegliwości zdrowotne najczęściej zgłaszały osoby pracujące jako rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 47,6% pracujących w tych zawodach wskazało na pogorszenie stanu zdrowia na skutek wykonywanej pracy

Wykres 1. Osoby które kiedykolwiek pracowały według płci i typów dolegliwości związanych z pracą odczuwanych w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie

Spośród osób, które kiedykolwiek pracowały 19,3% wskazało tylko jedną dolegliwość. Średnio na osobę przypadają blisko 2 dolegliwości zdrowotne.

Tablica 1. Osoby odczuwające w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie przynajmniej jedną dolegliwość zdrowotną związaną z pracą

WYSZCZEGÓLNIENIE	Osoby odczuwające przynajmniej jedną dolegliwość w mln	Dolegliwości zdrowotne związane z pracą	
		tylko jedna	dwie lub więcej
		w %	
OGÓŁEM	10,5	50,4	49,6
mężczyźni	5,1	53,3	46,7
kobiety	5,4	47,6	52,4
Miasta	6,2	50,6	49,4
Wieś	4,2	50,0	50,0

Wiek respondentów determinował występowanie dolegliwości związanych z pracą. Blisko co druga badana osoba (48,2%) w wieku 50-59 lat wskazała dolegliwości zdrowotne związane z pracą wykonywaną obecnie lub w przeszłości. Natomiast analizując staż pracy badanych osób dolegliwości zdrowotne związane z pracą najczęściej wskazały osoby ze stażem pracy powyżej 20 lat (45,8%).

W 87,3% przypadków wskazano, że najpoważniejsza dolegliwość zdrowotna nie wpływała lub wpływała w pewnym stopniu na codzienną aktywność zawodową lub pozazawodową. U pozostałych osób najpoważniejsza dolegliwość oddziaływała na wspomnianą aktywność w sposób znaczący. W większości przypadków (71,0%) najpoważniejsze problemy zdrowotne nie skutkowały niezdolnością do pracy.

Tablica 2. Osoby odczuwające w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie przynajmniej jedną dolegliwość zdrowotną związaną z pracą według wpływu najpoważniejszej dolegliwości na codzienną aktywność zawodową i pozazawodową¹

WYSZCZEGÓLNIENIE	Osoby odczuwające przynajmniej jedną dolegliwość w mln	Wpływ najpoważniejszej dolegliwości na codzienną aktywność zawodową lub pozazawodową		
		brak wpływu	w pewnym stopniu	znaczący
		w %		
OGÓŁEM	10,5	37,7	49,6	12,7
Mężczyźni	5,1	39,4	48,1	12,4
Kobiety	5,4	36,0	51,0	13,0

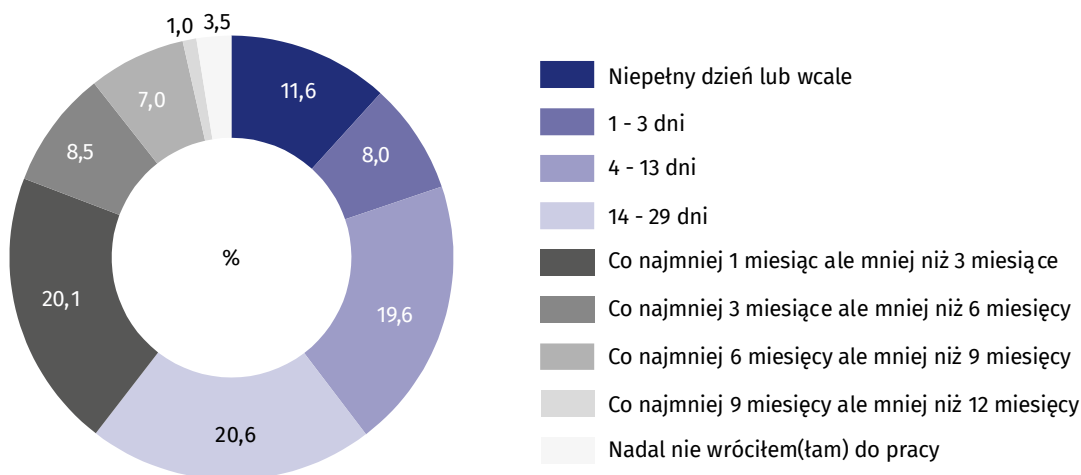
Wypadki przy pracy w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie

Wyniki badania wskazują, że spośród 17,3 mln osób, które pracowały w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, 199 tys. osób uległo wypadkowi przy pracy. Najwyższy udział poszkodowanych w wypadkach przy pracy odnotowano wśród osób w wieku 30-34 lata (16,6%). Poszkodowanymi byli głównie mężczyźni (72,9%). Najwięcej poszkodowanych w wypadkach przy pracy pracowało w sekcji przetwórstwo przemysłowe (34,7%). Biorąc pod uwagę rodzaj wykonywanej pracy najwięcej poszkodowanych pracowało jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (30,2%). Niezdolność do pracy spowodowana wypadkiem najczęściej trwała nie dłużej niż 3 miesiące.

1,2% pracujących w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie uległo wypadkowi przy pracy

¹ Pytanie o wpływ dolegliwości na aktywność zawodową lub pozazawodową dotyczyło najpoważniejszej z dolegliwości wskazanych przez respondenta.

Wykres 2. Wypadki przy pracy w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie według dni niezdolności do pracy

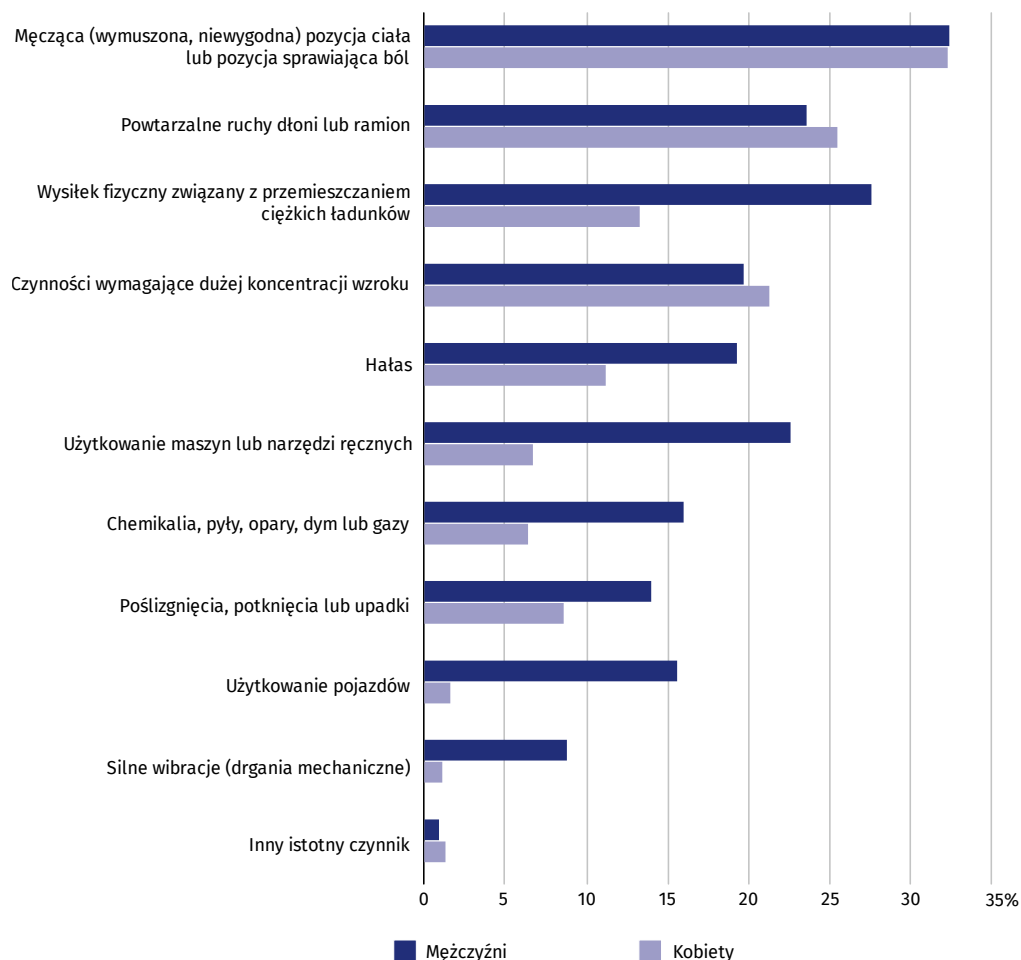

65,7% pracujących w II kwartale 2020 r. potwierdziło występowanie w miejscu pracy czynników mających niekorzystny wpływ na zdrowie fizyczne

Czynniki w miejscu pracy mające niekorzystny wpływ na zdrowie fizyczne

Spośród 16,3 mln pracujących w II kwartale 2020 r., 10,7 mln osób wskazało na występowanie w miejscu pracy czynników mających niekorzystny wpływ na zdrowie fizyczne, w tym 66,9% wskazało więcej niż jeden czynnik wpływający negatywnie na zdrowie².

Wykres 3. Pracujący w II kwartale 2020 r. według płci i grup czynników w miejscu pracy mających niekorzystny wpływ na zdrowie fizyczne

Co trzeci pracujący w II kwartale 2020 r. narażony był na niekorzystne dla zdrowia czynniki związane z męczącą (wymuszoną, niewygodną) pozycją ciała lub pozycją sprawiającą ból

² Badanie cykliczne realizowane zgodnie z metodologią Eurostat, nie obejmowało zagrożeń wynikających z pandemii Covid-19 w II kwartale 2020 r.

Nieznacznie częściej na co najmniej jeden czynnik w miejscu pracy mający niekorzystny wpływ na zdrowie fizyczne narażeni byli mężczyźni (70,0% mężczyzn pracujących w II kwartale 2020 r.), natomiast wśród kobiet udział ten wyniósł 60,2%. Wyższy udział odnotowano również wśród osób mieszkających na terenach wiejskich (71,0% wszystkich mieszkańców wsi). Natomiast wśród osób zamieszkałych w miastach 62,1% narażonych było na co najmniej jeden czynnik mający niekorzystny wpływ na ich zdrowie.

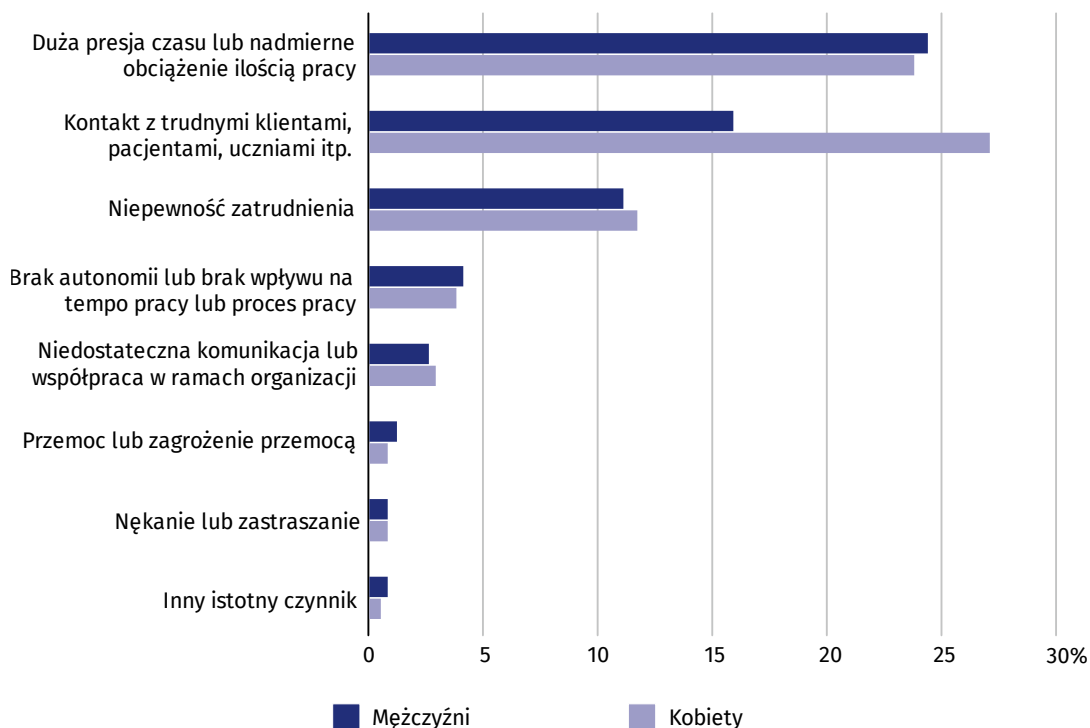
Najczęściej wskazywanym przez respondentów czynnikiem w miejscu pracy mającym niekorzystny wpływ na zdrowie fizyczne była męcząca (wymuszona, niewygodna) pozycja ciała lub pozycja sprawiająca ból – 32,4%.

Czynniki w miejscu pracy mające niekorzystny wpływ na dobrostan psychiczny

Wśród 16,3 mln pracujących w II kwartale 2020 r., 7,3 mln osób wskazało na występowanie czynników w miejscu pracy mających niekorzystny wpływ na dobrostan psychiczny, w tym 66,5% osób wskazało tylko jeden czynnik. Najwięcej pracujących (24,2%) wskazało na dużą presję czasu lub nadmierne obciążenie ilością pracy.

45,0% pracujących w II kwartale 2020 r. potwierdziło występowanie czynników w miejscu pracy mających niekorzystny wpływ na dobrostan psychiczny

Wykres 4. Pracujący w II kwartale 2020 r. według płci i grup czynników w miejscu pracy mających niekorzystny wpływ na dobrostan psychiczny

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Uwagi metodyczne

Badanie „Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą” przeprowadzone zostało w II kwartale 2020 r. jako badanie modułowe realizowane przy badaniu podstawowym BAEL.

Na pytania odpowiadały wyłącznie osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych do badania mieszkaniach, które w momencie badania BAEL zostały uznane za pracujące lub osoby, które kiedykolwiek pracowały.

Na pytania dotyczące **dolegliwości zdrowotnych związanych z pracą** odpowiadały osoby pracujące w II kwartale 2020 r. lub osoby, które kiedykolwiek pracowały, bez względu na czas pracy i formę zatrudnienia. Celem pytań było ustalenie czy osoba cierpiała w czasie ostatnich 12 miesięcy z powodu dolegliwości zdrowotnych, niesprawności lub miała inny fizyczny albo psychiczny problem zdrowotny, spowodowany lub pogorszony przez pracę obecną lub wykonywaną w przeszłości (z wyjątkiem problemów związanych z uprzednio zarejestrowanym wypadkiem przy pracy).

Na pytania dotyczące **wypadków przy pracy** odpowiadały osoby pracujące lub osoby obecnie niepracujące, które pracowały w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie. Pytania dotyczyły wypadków przy pracy, które miały miejsce w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie.

Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.³

Pytania kwestionariusza dotyczące **czynników mających niekorzystny wpływ na zdrowie fizyczne lub dobrostan psychiczny** występujących w miejscu pracy miały na celu ustalenie, na działanie jakich czynników w miejscu pracy respondent jest szczególnie narażony. Na pytania tej części kwestionariusza odpowiadały jedynie osoby pracujące w II kwartale 2020 r.

Narażenie na czynniki mające niekorzystny wpływ na zdrowie fizyczne lub dobrostan psychiczny odnosi się do wymienionych w kwestionariuszu ZD-G czynników psychospołecznych, które mogą poważnie wpłynąć na dobrostan psychiczny pracownika (np. mobbing, niepewność zatrudnienia itp.) oraz czynników mających niekorzystny wpływ na zdrowie fizyczne pracownika (np. wykonywanie nietypowych ruchów ciała przy pracy, nadmierny wysiłek, wchodzenie w kontakt z niebezpiecznymi materiałami lub czynnikami środowiska pracy bądź świadomość zagrożenia ryzykiem wypadków). Przy ocenie narażenia brano była pod uwagę częstotliwość i skala zjawiska.

Szczegółowe opracowanie zaprezentowanych wyników badania modułowego BAEL dostępne będzie w publikacji "Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą", która ukaże się w lipcu 2021 r.

Zakres badania modułowego i treść pytań wynikała bezpośrednio z zaleceń Komisji Europejskiej zamieszczonych w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji Europejskiej (UE) 2018/1709 z dnia 13 listopada 2018 r., określającym cechy techniczne modułu *ad hoc* na 2020 r. dotyczącego wypadków przy pracy i innych problemów zdrowotnych związanych z pracą w odniesieniu do badania reprezentacyjnego dotyczącego siły roboczej zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 577/98.

³ Pełną definicję wypadku przy pracy stanowi art. 3 Ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Gdańsku
Jerzy Aukształ
Tel: 58 768 31 30

Rzeczposzechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzedStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzedStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Aktywność ekonomiczna ludności Polski – publikacja kwartalna](#)

[Wypadki przy pracy w 2019 r.](#)

[Inne opracowania zawierające wyniki tych badań: \[stat.gov.pl\]\(http://stat.gov.pl\) → Obszary tematyczne → Rynek pracy](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Wypadek przy pracy](#)

[Warunki pracy](#)

[Pracujący wg BAEL, NSP2002 i NSP2011](#)

[Zdrowie](#)

Informacja zawiera wyniki badania „Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej.

